

Mnożenie macierzy

Maciej Paszyński

Katedra Informatyki
Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
home.agh.edu.pl/paszynsk

Jeśli używasz fragmentów tego wykładu, zacytuj źródło

Wprowadzenie

- 1 Wykład składa się z dwóch części: Rachunek macierzowy oraz Statystyka wielowymiarowa
- 2 Zaliczenie części z Rachunku Macierzowego polegać będzie na napisaniu kilku programów w Octavie oraz na rozwiązaniu kilku zadań pisemnych.
- 3 Na początku każdego wykładu od 28 lutego do 3 kwietnia będę zadawał do rozwiązania jedno zadanie. Na końcu każdego wykładu będę zbierał rozwiązania zadanych wcześniej zadań. Ostatni raz zadanie zostanie zadane 3 kwietnia. Zadania można oddać maksymalnie pod koniec wykładu mającego miejsce 3 tygodnie od zadania.
- 4 Zadania oceniane będą zero-jedynkowo, w sumie można więc zebrać 6 punktów. Konieczne jest zapisanie obliczeń.
- 5 Proszę przynieść na ćwiczenia laptopy z zainstalowanym Octave. Na ćwiczeniach będziemy pisać programy w grupach 2-3 osobowych. Niektóre programy będą używały poprzednich. Zadania z wykładu będą pomagać zrozumieć programy z ćwiczeń. Wszystko będzie powiązane w pewną całość.

- 1 Na każdym ćwiczeniu będzie zadawany prosty program do napisania w grupie 2-3 osobowej, oraz będzie możliwość pokazania napisanych wcześniej programów. W sumie zadanych zostanie 6 programów od 28 lutego do 3 kwietnia. Program można oddać maksymalnie do 3 tygodni po ich zadaniu, na ćwiczeniach mających miejsce 3 tygodnie po zadaniu programu.
- 2 Oceny z programów będą zero-jedynkowe. Program albo daje poprawne wyniki albo nie, z dokładnością do trzeciego miejsca po przecinku.
- 3 Ocena = $MIN\{(Programy \in [0 - 6] + Zadania \in [0 - 6])/2, 5\}$
- 4 Zadania zadawane na wykładach nie są obowiązkowe. Możliwe jest uzyskanie zaliczenia z tej części punktów poprzez napisanie jednego dużego (90 minut) kolokwium zaliczeniowego pisemnego na przełomie kwietnia / maja.
- 5 Konsultacje: wtorki od 16.30 do 18.00 po uprzednim umówieniu e-mailowym

Dzisiejsze zadanie

Proszę przemnożyć macierze

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 6 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} =? \quad (1)$$

- 1) algorytmem klasycznym mnożenia wierszy przez kolumny (slajd 13)
- 2) jako złożenie mnożenia macierzy przez dwa wektory (slajd 16)

$$\left[\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 \\ 7 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 6 \\ 8 \end{bmatrix} \right] \quad (2)$$

- 3) jako suma dwóch rank-1 update (slajd 19)

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 \end{bmatrix} \quad (3)$$

- 4) algorytmem Strassena (slajd 44)

Proszę sprawdzić czy algorytmy dają taki sam wynik.

Ile operacji dodawania / mnożenia wymagają te algorytmy dla

macierze 2x2

Pierwsze macierze na świecie, Tybet 650 rok p.n.e.

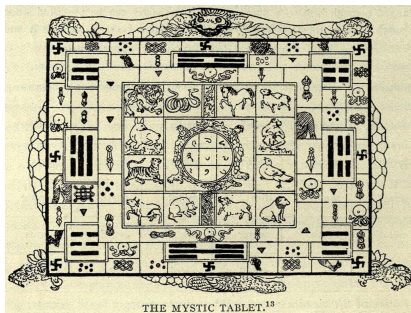

Figure: Magiczny kwadrat Lou Schu narysowany na plecach żółwia, antyczny rysunek z Tybetu (pierwsze znane macierze rozmiaru 3 na 3)

Magiczne Kwadraty Lou Shu z 650 rok p.n.e., reprezentowały macierze o rozmiarze 3 na 3.

Do roku 1275 naszej ery wspomniano jedynie o magicznych kwadratach rzędu 3 (nie większych) ponieważ traktowano je jako obiekty magiczne, i zwiększanie ich rozmiaru nie było wskazane.

Pierwsze macierze na świecie, Tybet 650 rok p.n.e.

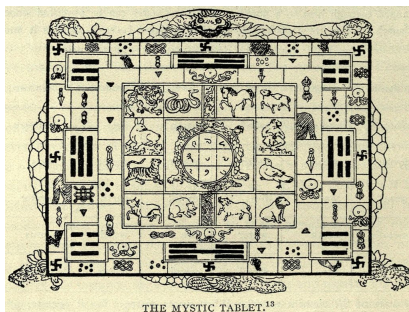

Figure: Magiczny kwadrat Lou Schu narysowany na plecach zółwia, antyczny rysunek z Tybetu (pierwsze znane macierze rozmiaru 3 na 3)

Wszystkie sumy wierszy i kolumn dają 15

$$\begin{bmatrix} 4 & 9 & 2 \\ 3 & 5 & 7 \\ 8 & 1 & 6 \end{bmatrix}$$

Pierwsza tabliczka mnożenia, Chiny 305 rok p.n.e.

Pierwsza tabliczka mnożenia, Chiny 305 rok p.n.e.

1/2	1	2	3	(4)	(5)	6	7	8	9	10	20	(30)	40	50	60	70	80	90		
•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
45	90	180	270	(360)	(450)	540	630	720	810	900	1800	2700	3600	4500	5400	6300	7200	8100	9000	90
40	80	160	240	(320)	(400)	480	560	640	720	800	1600	2400	3200	4000	4800	5600	6400	7200	8000	80
35	70	140	210	280	350	420	490	560	630	700	1400	2100	2800	3500	4200	4900	5600	6300	7000	70
30	60	120	180	240	300	360	420	480	540	600	1200	1800	2400	3000	3600	4200	4800	5400	6000	60
25	50	100	150	200	250	300	350	400	450	500	1000	1500	2000	2500	3000	3500	4000	4500	5000	50
20	40	80	120	160	200	240	280	320	360	400	800	1200	1600	2000	2400	2800	3200	3600	4000	40
15	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	30
10	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000	20
5	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	10
4 ½	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90	180	270	360	450	540	630	720	810	900	9
4	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	160	240	320	400	480	560	640	720	800	8
3 ½	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	140	210	280	350	420	490	560	630	700	7
3	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	120	180	240	300	360	420	480	540	600	6
2 ½	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	100	150	200	250	300	350	400	450	500	5
2	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	80	120	160	200	240	280	320	360	400	4
1 ½	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	3
1	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	2
1/2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	1
1/4	1/2	1	1 ½	2	2 ½	3	3 ½	4	4 ½	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	1/2

Antyczny kalkulator, Chiny, 305 rok p.n.e. , tłumaczenie

Przykład:

$$22.5 \times 35.5 \text{ rozbijamy na } (20 + 2 + 0.5) \times (30 + 5 + 0.5) =$$

$$20 \times 30 + 20 \times 5 + 20 \times 0.5 + 2 \times 30 + 2 \times 5 + 2 \times 0.5 + 0.5 \times 30$$

$$+ 0.5 \times 5 + 0.5 \times 0.5$$

i każde z tych działań można odczytać z tabliczki

Mnożenie macierzy zostało po raz pierwszy opisane w 1812 roku przez francuskiego matematyka, fizyka i astronoma Jacques Philippe Marie Binet'a (urodzony 2 lutego 1786 w Rennes, pracował na Ecole Polytechnique w Paryżu, zmarł 2 maja 1856 w Paryżu)

1813: *Mémoire sur un système de formules analytiques and leur application à des thinkérations géométriques* (J. l'École Polytechnique Vol. 9 : 280 - 354)

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 6 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} = ?$$

Rank-1 update

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \end{bmatrix}^T = ?$$

Iloczyn skalarny wektorów (macierzy jednowymiarowych)

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \end{bmatrix} = ?$$

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} = ? \quad \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}^T = ?$$

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} = ? \quad \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} = ?$$

Mnożenie wektorów

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = (-1) * (-1) + 0 * 2 + 2 * 1 = 3$$

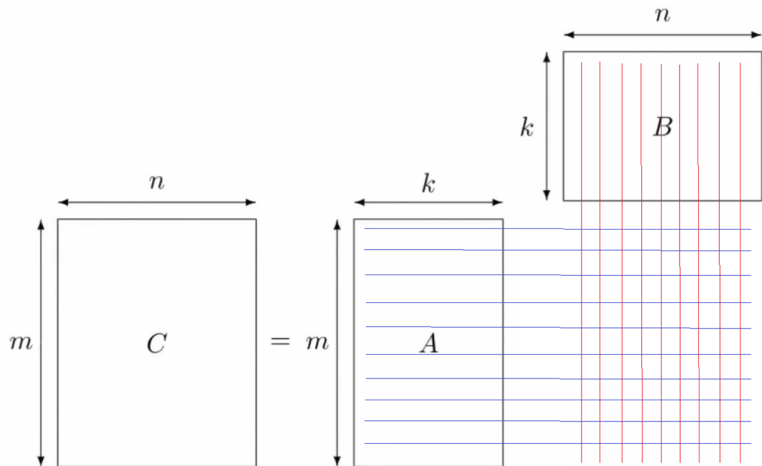
Iloczyn skalarny dwóch wektorów

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (-1) * (-1) + 0 * 2 + 2 * 1 \\ 2 * (-1) + (-1) * 2 + 1 * 1 \\ 3 * (-1) + 1 * 2 + 1 * 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ -3 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Mnożenie macierzy i wektorów jako złożenie mnożenia wielu wektorów

$$Ax = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ 3 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 2 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 3 & 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

Mnożenie macierzy

Mnożenie macierzy

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} =$$

$$\begin{bmatrix} 3 * 1 + (-1) * 2 + 2 * (-3) & 3 * 0 + (-1) * (-1) + 2 * 3 \\ 1 * 1 + 0 * 2 + (-2) * (-3) & 1 * 0 + 0 * (-1) + (-2) * 3 \\ (-2) * 1 + 1 * 2 + 3 * (-3) & (-2) * 0 + 1 * (-1) + 3 * 3 \\ 0 * 1 + (-1) * 2 + (-3) * (-3) & 0 * 0 + (-1) * (-1) + (-3) * 3 \end{bmatrix}$$

Mnożenie macierzy

Mnożenie dwóch macierzy jako złożenie mnożenia macierzy przez wiele wektorów

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} =$$

$$\left[\left[\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \right]$$

$$\begin{bmatrix} 3 * 1 + (-1) * 2 + 2 * (-3) & 3 * 0 + (-1) * (-1) + 2 * 3 \\ 1 * 1 + 0 * 2 + (-2) * (-3) & 1 * 0 + 0 * (-1) + (-2) * 3 \\ (-2) * 1 + 1 * 2 + 3 * (-3) & (-2) * 0 + 1 * (-1) + 3 * 3 \\ 0 * 1 + (-1) * 2 + (-3) * (-3) & 0 * 0 + (-1) * (-1) + (-3) * 3 \end{bmatrix}$$

Mnożenie macierzy

Mnożenie dwóch macierzy jako złożenie mnożenia wielu wektorów

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} [3 \ -1 \ 2] \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & [3 \ -1 \ 2] \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ [1 \ 0 \ -2] \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & [1 \ 0 \ -2] \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ [-2 \ 1 \ 3] \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & [-2 \ 1 \ 3] \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ [0 \ -1 \ -3] \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & [0 \ -1 \ -3] \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

Mnożenie macierzy

Mnożenie dwóch macierzy jako złożenie mnożenia wielu wektorów

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ -3 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ -3 \end{bmatrix}^T \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

Mnożenie macierzy

Mnożenie dwóch macierzy jako SUMA wielu rank-1 updates

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} =$$

$$\begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & -1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \\ 3 \\ -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -3 & 3 \end{bmatrix} =$$

$$\begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}^T + \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix}^T + \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \\ 3 \\ -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -3 \\ 3 \end{bmatrix}^T =$$

$$\begin{bmatrix} 3 * 1 & 3 * 0 \\ 1 * 1 & 1 * 0 \\ (-2) * 1 & (-2) * 0 \\ 0 * 1 & 0 * 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} (-1) * 2 & (-1) * (-1) \\ 0 * 2 & 0 * (-1) \\ 1 * 2 & 1 * (-1) \\ (-1) * 2 & (-1) * (-1) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 * (-3) & 2 * 3 \\ (-2) * (-3) & (-2) * 3 \\ 3 * (-3) & 3 * 3 \\ (-3) * (-3) & (-3) * 3 \end{bmatrix}$$

Implementacja mnożenia macierzy I

$$C = A * B \quad A \in \mathcal{R}^{m \times l}, B \in \mathcal{R}^{l \times n}, C \in \mathcal{R}^{m \times n},$$

- 1 **for** $i=1,m$ //pętla po wierszach C (wierszach A)
- 2 **for** $j=1,n$ //pętla po kolumnach C (kolumnach B)
- 3 **for** $k=1,l$ //pętla po wektorach (kolumny A i wiersze B)
- 4 $C(i,j)+=A(i,k)*B(k,j)$

Ta konfiguracja to wiele mnożeń wierszy A przez kolumny B

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

Implementacja mnożenia macierzy I

$$C = A * B \quad A \in \mathcal{R}^{m \times l}, B \in \mathcal{R}^{l \times n}, C \in \mathcal{R}^{m \times n},$$

- 1 **for** $i=1,m$ //pętla po wierszach C (wierszach A)
- 2 **for** $j=1,n$ //pętla po kolumnach C (kolumnach B)
- 3 **call** `iloczyn_skalarny(A(i,1:l),B(1:l,j))`

Ta konfiguracja to wiele mnożeń wierszy A przez kolumny B

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

Implementacja mnożenia macierzy II

$$C = A * B \quad A \in \mathcal{R}^{m \times l}, B \in \mathcal{R}^{l \times n}, C \in \mathcal{R}^{m \times n},$$

- 1 **for** j=1,n //pętla po kolumnach C (kolumnach B)
- 2 **for** i=1,m //pętla po wierszach C (wierszach A)
- 3 **for** k=1,l //pętla po wektorach (kolumny A i wiersze B)
- 4 C(i,j)+=A(i,k)*B(k,j)

Ta konfiguracja to wiele mnożeń wierszy A przez kolumny B

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

Implementacja mnożenia macierzy II

$$C = A * B \quad A \in \mathcal{R}^{m \times l}, B \in \mathcal{R}^{l \times n}, C \in \mathcal{R}^{m \times n},$$

- 1 **for** j=1,n //pętla po kolumnach C (kolumnach B)
- 2 **for** i=1,m //pętla po wierszach C (wierszach A)
- 3 **call** iloczyn_skalarny(A(i,1:l),B(1:l,j))

Ta konfiguracja to wiele mnożeń wierszy A przez kolumny B

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \\ -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -3 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

Implementacja mnożenia macierzy III

$$C = A * B \quad A \in \mathcal{R}^{m \times l}, B \in \mathcal{R}^{l \times n}, C \in \mathcal{R}^{m \times n},$$

```
1 for k=1,l //pętla po wektorach
    (kolumnach A i wierszach B)
2   for i=1,m //pętla po wierszach C (wierszach A)
3     for j=1,n //pętla po kolumnach C (kolumnach B)
4       C(i,j)+=A(i,k)*B(k,j)
```

Ta konfiguracja odpowiada obliczaniu wielu rank-1 update

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & -1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \\ 3 \\ -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -3 & 3 \end{bmatrix}$$

Implementacja mnożenia macierzy III

$$C = A * B \quad A \in \mathcal{R}^{m \times l}, B \in \mathcal{R}^{l \times n}, C \in \mathcal{R}^{m \times n},$$

- 1 **for** k=1,l //pętla po wektorach
(kolumnach A i wierszach B)
- 2 **call rank-1-update**($A(1:n,k), B(k,1:m)$) //wiersze, kolumny

Ta konfiguracja odpowiada obliczaniu wielu rank-1 update

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix} [1 \quad 0] + \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} [2 \quad -1] + \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \\ 3 \\ -3 \end{bmatrix} [-3 \quad 3]$$

Implementacja mnożenia macierzy IV

$$C = A * B \quad A \in \mathcal{R}^{m \times l}, B \in \mathcal{R}^{l \times n}, C \in \mathcal{R}^{m \times n},$$

```
1 for k=1,l //pętla po wektorach
    (kolumnach A i wierszach B)
2   for j=1,n //pętla po kolumnach C (kolumnach B)
3     for i=1,m //pętla po wierszach C (wierszach A)
4       C(i,j)+=A(i,k)*B(k,j)
```

Ta konfiguracja odpowiada obliczaniu wielu rank-1 update

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix} [1 \quad 0] + \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} [2 \quad -1] + \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \\ 3 \\ -3 \end{bmatrix} [-3 \quad 3]$$

Implementacja mnożenia macierzy IV

$$C = A * B \quad A \in \mathcal{R}^{m \times l}, B \in \mathcal{R}^{l \times n}, C \in \mathcal{R}^{m \times n},$$

- 1 **for** k=1,l //pętla po wektorach
(kolumnach A i wierszach B)
- 2 **call rank-1-update**($A(1:n,k), B(k,1:m)$) //kolumny, wiersze

Ta konfiguracja odpowiada obliczaniu wielu rank-1 update

$$\begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 1 & 0 & -2 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix} [1 \quad 0] + \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} [2 \quad -1] + \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \\ 3 \\ -3 \end{bmatrix} [-3 \quad 3]$$

Tradycyjna implementacja mnożenia macierzy

```
int mm()
{
    int i,j,k;
    double sum = 0;
    for (i = 0; i < SIZE; i++) { //rows in multiply
        for (j = 0; j < SIZE; j++) { //columns in multiply
            for (k = 0; k < SIZE; k++) { //columns in first and rows in second
                sum = sum + first[i][k]*second[k][j];
            }
            multiply[i][j] = sum;
            sum = 0;
        }
    }
    return 0;
}
```

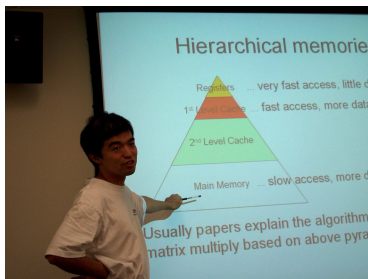

Figure: Kazushige Goto

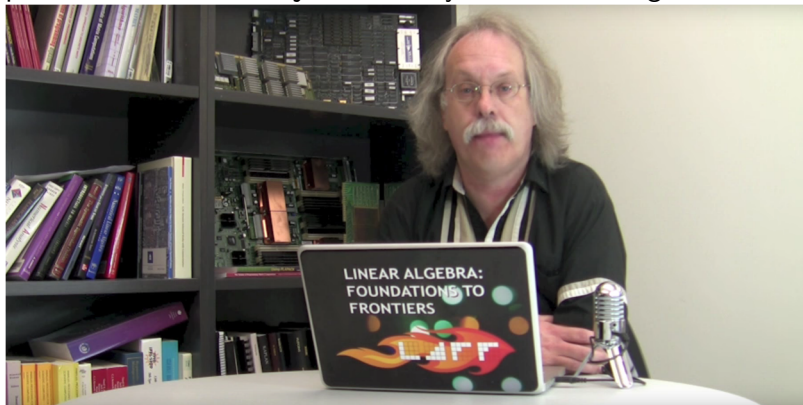
Japoński inżynier pracujący w urzędzie patentowym. Opracował bibliotekę GotoBLAS do szybkiego mnożenia macierzy poprzez optymalizacji użycia cache'a procesora. W 2007 roku dostał ofertę pracy od prof. Roberta van de Geijna na Uniwersytecie Tekszańskim w Austin. Od 2010 roku pracuje w Microsoft.

Goto, Kazushige; van de Geijn, Robert A. (2008), "Anatomy of High-Performance Matrix Multiplication", *ACM Transactions on Mathematical Software*, 34 (3): Article 12

Szybka implementacja mnożenia macierzy

Nowoczesna optymalizacja mnożenia macierzy

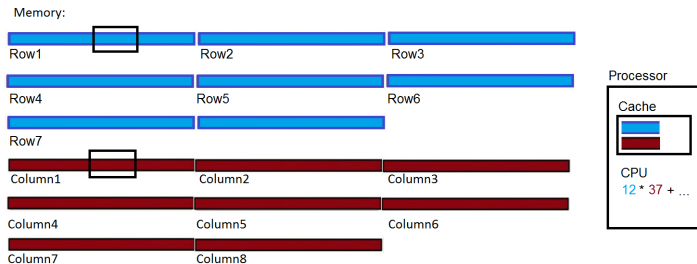
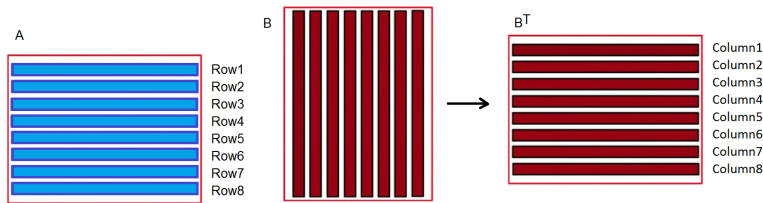
prof. Robert van de Geijn z Uniwersytetu Tekszańskiego w Austin

<http://wiki.cs.utexas.edu/rvdg/HowToOptimizeGemm>

<http://ulaff.net>

Szybka implementacja mnożenia macierzy: Zarys idei

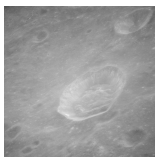
Transponujemy macierz B , i rozwijamy pętlę mnożenia. Teraz, wartości z macierzy A jak i wartości z B przesyłane są z pamięci RAM do cache'a procesora blokami i mnożenie wykonuje się na całym bloku naraz.

Szybka implementacja mnożenia macierzy: Zarys idei

```
int mm()
{
    int i,j,k;
    double sum = 0;
    for (i = 0; i < SIZE; i++) { //rows in multiply
        for (j = 0; j < SIZE; j++) { //columns in multiply
            for (k=0; k<SIZE; ){
                sum = sum + first[i][k]*second[j][k] //transpose
                + first[i][k+1]*second[j][k+1]
                + first[i][k+2]*second[j][k+2]
                + first[i][k+3]*second[j][k+3]
                + first[i][k+4]*second[j][k+4]
                + first[i][k+5]*second[j][k+5]
                + first[i][k+6]*second[j][k+6]
                + first[i][k+7]*second[j][k+7];
                k=k+8;
            }
            multiply[i][j] = sum;
            sum=0.0;
        }
    }
```


"Krakowiany" czyli szybkie mnożenie macierzy

Figure: Tadeusz Banachiewicz , astronom, matematyk i geolog, urodzony 13 lutego 1882 w Warszawie, od 1919 pracował na Uniwersytecie Jagiellońskim, dyrektor obserwatorium astronomicznego w Krakowie, od 1945 roku pracował również na AGH, zmarł 17 listopada 1954 w Krakowie. Zdjęcie Apollo 11 kratera Banachiewicza na Księżycu.

Tadeusz Banachiewicz wynalazł w 1930 tzw. "Krakowiany" (transponowane macierze) które jak obecnie wiemy pozwalają przyspieszać mnożenie macierzy.

Mnożenie Krakowian odpowiada mnożeniu macierzy, gdzie jedna macierz jest transponowana i ponadto kolejność jest odwrócona

$$A@B = B^T A$$

Blokowe mnożenie macierzy

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 6 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1*5 + 2*7 & 1*6 + 2*8 \\ 3*5 + 4*7 & 3*6 + 4*8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 19 & 22 \\ 43 & 50 \end{bmatrix}$$

(mnożenie macierzy 2×2)

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \\ 13 & 14 & 15 & 16 \end{bmatrix} = \quad (4)$$

$$\begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 9 & 10 \\ 13 & 14 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 11 & 12 \\ 15 & 16 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

(blokowe mnożenie macierzy 4×4)

Blokowe mnożenie macierzy

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 6 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1*5 + 2*7 & 1*6 + 2*8 \\ 3*5 + 4*7 & 3*6 + 4*8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 19 & 22 \\ 43 & 50 \end{bmatrix}$$

(mnożenie macierzy 2×2)

$$\begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 9 & 10 \\ 13 & 14 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 11 & 12 \\ 15 & 16 \end{bmatrix} \end{bmatrix} =$$

$$\begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 9 & 10 \\ 13 & 14 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 11 & 12 \\ 15 & 16 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 9 & 10 \\ 13 & 14 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 11 & 12 \\ 15 & 16 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$

(blokowe mnożenie macierzy 4×4)

Blokowe mnożenie macierzy

$$\begin{aligned} & \left[\begin{array}{cc} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 9 & 10 \\ 13 & 14 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 11 & 12 \\ 15 & 16 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 9 & 10 \\ 13 & 14 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 11 & 12 \\ 15 & 16 \end{bmatrix} \end{array} \right] \\ = & \left[\begin{array}{cc} \begin{bmatrix} 0 * 1 + 0 * 5 & 0 * 2 + 0 * 6 \\ 0 * 1 + 1 * 5 & 0 * 2 + 1 * 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 * 3 + 0 * 7 & 0 * 4 + 0 * 8 \\ 0 * 3 + 1 * 7 & 0 * 4 + 1 * 8 \end{bmatrix} + \\ \begin{bmatrix} 0 * 9 + 1 * 13 & 0 * 10 + 1 * 14 \\ 0 * 9 + 0 * 13 & 0 * 10 + 0 * 14 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 * 11 + 1 * 15 & 0 * 12 + 1 * 16 \\ 0 * 11 + 0 * 15 & 0 * 12 + 0 * 16 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 * 1 + 0 * 5 & 0 * 2 + 0 * 6 \\ 1 * 1 + 0 * 5 & 1 * 2 + 0 * 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 * 3 + 0 * 7 & 0 * 4 + 0 * 8 \\ 1 * 3 + 0 * 7 & 1 * 4 + 0 * 8 \end{bmatrix} + \\ \begin{bmatrix} 1 * 9 + 0 * 13 & 1 * 10 + 0 * 14 \\ 0 * 9 + 0 * 13 & 0 * 10 + 0 * 14 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 1 * 11 + 0 * 15 & 1 * 12 + 0 * 16 \\ 0 * 11 + 0 * 15 & 0 * 12 + 0 * 16 \end{bmatrix} \end{array} \right] \end{aligned}$$

Blokowe mnożenie macierzy

$$\begin{aligned} & \left[\begin{array}{cc|cc} 0 * 1 + 0 * 5 & 0 * 2 + 0 * 6 & 0 * 3 + 0 * 7 & 0 * 4 + 0 * 8 \\ 0 * 1 + 1 * 5 & 0 * 2 + 1 * 6 & 0 * 3 + 1 * 7 & 0 * 4 + 1 * 8 \\ \hline 0 * 9 + 1 * 13 & 0 * 10 + 1 * 14 & 0 * 11 + 1 * 15 & 0 * 12 + 1 * 16 \\ 0 * 9 + 0 * 13 & 0 * 10 + 0 * 14 & 0 * 11 + 0 * 15 & 0 * 12 + 0 * 16 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{cc|cc} 0 * 3 + 0 * 7 & 0 * 4 + 0 * 8 & 0 * 3 + 0 * 7 & 0 * 4 + 0 * 8 \\ 0 * 3 + 1 * 7 & 0 * 4 + 1 * 8 & 0 * 3 + 1 * 7 & 0 * 4 + 1 * 8 \\ \hline 0 * 11 + 1 * 15 & 0 * 12 + 1 * 16 & 0 * 11 + 1 * 15 & 0 * 12 + 1 * 16 \\ 0 * 11 + 0 * 15 & 0 * 12 + 0 * 16 & 0 * 11 + 0 * 15 & 0 * 12 + 0 * 16 \end{array} \right] \\ & \left[\begin{array}{cc|cc} 0 * 1 + 0 * 5 & 0 * 2 + 0 * 6 & 0 * 3 + 0 * 7 & 0 * 4 + 0 * 8 \\ 1 * 1 + 0 * 5 & 1 * 2 + 0 * 6 & 1 * 3 + 0 * 7 & 1 * 4 + 0 * 8 \\ \hline 1 * 9 + 0 * 13 & 1 * 10 + 0 * 14 & 1 * 11 + 0 * 15 & 1 * 12 + 0 * 16 \\ 0 * 9 + 0 * 13 & 0 * 10 + 0 * 14 & 0 * 11 + 0 * 15 & 0 * 12 + 0 * 16 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{cc|cc} 0 * 3 + 0 * 7 & 0 * 4 + 0 * 8 & 0 * 3 + 0 * 7 & 0 * 4 + 0 * 8 \\ 1 * 3 + 0 * 7 & 1 * 4 + 0 * 8 & 1 * 3 + 0 * 7 & 1 * 4 + 0 * 8 \\ \hline 1 * 11 + 0 * 15 & 1 * 12 + 0 * 16 & 1 * 11 + 0 * 15 & 1 * 12 + 0 * 16 \\ 0 * 11 + 0 * 15 & 0 * 12 + 0 * 16 & 0 * 11 + 0 * 15 & 0 * 12 + 0 * 16 \end{array} \right] \\ & = \left[\begin{array}{cc|cc} \left[\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 5 & 6 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{cc} 13 & 14 \\ 0 & 0 \end{array} \right] & \left[\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 7 & 8 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{cc} 15 & 16 \\ 0 & 0 \end{array} \right] \\ \hline \left[\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 1 & 2 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{cc} 9 & 10 \\ 0 & 0 \end{array} \right] & \left[\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 3 & 4 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{cc} 11 & 12 \\ 0 & 0 \end{array} \right] \end{array} \right] \end{aligned}$$

(blokowe mnożenie macierzy 4×4)

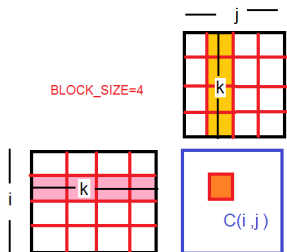
Blokowe mnożenie macierzy

$$\begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 13 & 14 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 15 & 16 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 9 & 10 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 11 & 12 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \begin{bmatrix} 13 & 14 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 15 & 16 \\ 7 & 8 \end{bmatrix} \\ \begin{bmatrix} 9 & 10 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} & \begin{bmatrix} 11 & 12 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \end{bmatrix}$$
$$= \begin{bmatrix} 13 & 14 & 15 & 16 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

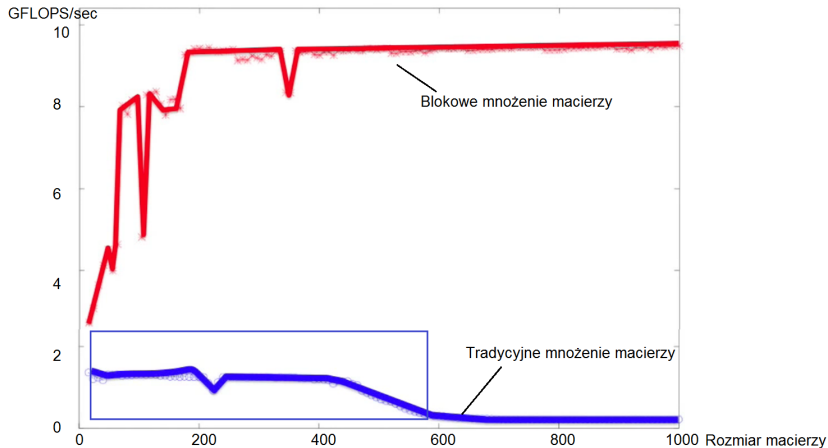
(blokowe mnożenie macierzy 4×4)

Blokowe mnożenie macierzy

```
double block_a[BLOCK_SIZE * BLOCK_SIZE];
double block_b[BLOCK_SIZE * BLOCK_SIZE];
double block_c[BLOCK_SIZE * BLOCK_SIZE];
int i,j,k;
for (i = 0; i < SIZE; i+=BLOCK_SIZE ) {
  for (j = 0; j < SIZE; j+=BLOCK_SIZE ) {
    for (k=0; k<SIZE; k+=BLOCK_SIZE ){
      copy_block(a, i, k, m, k, lda, block_a); // blok z macierzy A
      copy_block(b, k, j, k, n, ldb, block_b); // blok z macierzy B
      kernel_dgemm(block_a, block_b, block_c); // Przemnażamy dwa bloki
      merge_result(block_c,i,j,m,n,ldc,c); // Zapisujemy blok wynikowy w
```


Blokowe mnożenie macierzy

<http://wiki.cs.utexas.edu/rvdg/HowToOptimizeGemm>
prof. Robert van de Geijn, Uniwersytet Tekskański w Austin)

—— Wiadomość oryginalna ——

Temat: Re: Slides

Data: 2020-02-13 15:00

Od: Robert Van De Geijn <rvdg@cs.utexas.edu>

Do: paszynsk@agh.edu.pl

To infinity, and beyond.

> On Feb 13, 2020, at 5:46 AM, Maciej Paszynski

<paszynsk@agh.edu.pl> wrote:

> Dear Robert,

> So now we will have:

> vector-vector blas 1

> vector-matrix blas 2

> matrix-matrix blas 3

> vector-tensor blas 4

> matrix-tensor blas 5

> tensor-tensor blas 6

> tensor order p - tensor order q blas $p+q$

> Best regards, Maciej

Otwarty problem naukowy

Zaimplementowanie szybkiego blokowego mnożenia tensorów dla blas 5 lub wyżej
(rozwiązanie grozi doktoratem)

Algorytm Strassena blokowego mnożenia macierzy

$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix} \quad P_1 = (A_{11} + A_{22})(B_{11} + B_{22})$$

$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix} \quad P_2 = (A_{21} + A_{22})B_{11}, \quad P_3 = A_{11}(B_{12} - B_{22})$$

$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix} \quad P_4 = A_{22}(B_{21} - B_{11}), \quad P_5 = (A_{11} + A_{12})B_{22}$$

$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix} \quad P_6 = (A_{21} - A_{11})(B_{11} + B_{12})$$

$$\begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix} \quad P_7 = (A_{12} - A_{22})(B_{21} + B_{22})$$

Algorytm Strassena blokowego mnożenia macierzy

$$P_1 = (A_{11} + A_{22})(B_{11} + B_{22})$$

$$P_2 = (A_{21} + A_{22})B_{11}$$

$$P_3 = A_{11}(B_{12} - B_{22})$$

$$P_4 = A_{22}(B_{21} - B_{11})$$

$$P_5 = (A_{11} + A_{12})B_{22}$$

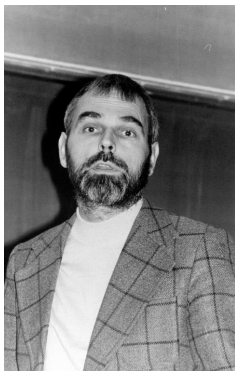
$$P_6 = (A_{21} - A_{11})(B_{11} + B_{12})$$

$$P_7 = (A_{12} - A_{22})(B_{21} + B_{22})$$

$$\text{Strassen: } \begin{bmatrix} C_{11} & C_{12} \\ C_{21} & C_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (P_1 + P_4 - P_5 + P_7) & (P_3 + P_5) \\ (P_2 + P_4) & (P_1 - P_2 + P_3 + P_6) \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} C_{11} & C_{12} \\ C_{21} & C_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix}$$

$$\text{Klasyczny (Binét): } \begin{bmatrix} (A_{11}B_{11} + A_{12}B_{21}) & (A_{11}B_{21} + A_{12}B_{22}) \\ (A_{21}B_{11} + A_{22}B_{21}) & (A_{21}B_{12} + A_{22}B_{22}) \end{bmatrix}$$

Figure: Volker Strassen (zdjęcie z 1979 roku), niemiecki matematyk, urodziny 1936 roku w Dusseldorf. W 1969 roku wynalazł algorytm mnożenia macierzy o złożoności $\mathcal{O}(N^{2.8704})$

Jak Strassen dotarł do swojego pomysłu:

<http://jacobminz.blogspot.com/2015/05/derivation-of-strassens-algorithm-for.html>

(zawiera również kilka otwartych problemów naukowych)

Klasyczny (Binét):
$$\begin{bmatrix} (A_{11}B_{11} + A_{12}B_{21}) & (A_{11}B_{12} + A_{12}B_{22}) \\ (A_{21}B_{11} + A_{22}B_{21}) & (A_{21}B_{12} + A_{22}B_{22}) \end{bmatrix}$$

8 mnożeń ($\mathcal{O}((n/2)^3)$), 4 dodawania ($\mathcal{O}(n/2)$)

Strassen:
$$\begin{bmatrix} C_{11} & C_{12} \\ C_{21} & C_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (P_1 + P_4 - P_5 + P_7) & (P_3 + P_5) \\ (P_2 + P_4) & (P_1 - P_2 + P_3 + P_6) \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} C_{11} & C_{12} \\ C_{21} & C_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{bmatrix}$$

$$P_1 = (A_{11} + A_{22})(B_{11} + B_{22}) \quad P_2 = (A_{21} + A_{22})B_{11}$$

$$P_3 = A_{11}(B_{12} - B_{22}) \quad P_4 = A_{22}(B_{21} - B_{11}) \quad P_5 = (A_{11} + A_{12})B_{22}$$

$$P_6 = (A_{21} - A_{11})(B_{11} + B_{12}) \quad P_7 = (A_{12} - A_{22})(B_{21} + B_{22})$$

7 mnożeń ($\mathcal{O}((n/2)^3)$), 18 dodawań ($\mathcal{O}(n/2)$)